

UDENRIGSMINISTERIET

Den 11. april 2005.

Udenrigsudvalgets spørgsmål
2 af 16. marts 2005 til skriftlig
besvarelse

Spørgsmål 2:

Ministeren bedes sende udvalget et statusnotat, der beskriver verserende EU-sager på udviklingsområdet, samt eventuelt andre udviklingsspørgsmål, der forventes at komme på EU's dagsorden i den kommende tid.

Svar:

På EU's udviklingspolitiske dagsorden er der for 2005 fire hovedemner:

- 1) Forberedelsen af 2005 Topmødet om Status for Årtusindeerklæringen.
- 2) Revision af Rådets og EU Kommissionens Fælleserklæring fra 2000 om Fællesskabets udviklingspolitik
- 3) Kommissionens forslag til nye bistandsinstrumenter fremsat i forbindelse med forhandlingerne om de Finansielle Perspektiver (EU-budgettet) for 2007-2013.
- 4) Revision af Cotonou aftalen.

Forberedelsen af 2005 Topmødet

I 2000 vedtog stats- og regeringscheferne på FN's Generalforsamling "Årtusindeerklæringen". Erklæringen bekræfter det internationale samfunds enighed om grundlæggende principper for fred, frihed, demokrati, sikkerhed, nedrustning og udvikling. I efteråret 2005 vil der i tilknytning til FN's generalforsamling blive afholdt et Topmøde om de foreløbige resultater af arbejdet med gennemførelse af Årtusindeerklæringen.

Rådet og Kommissionen besluttede i november 2004 at emnerne for EU's fremadrettede bidrag på 2005 Topmødet skal være følgende tre områder: 1) finansiering af udvikling; 2) sammenhæng mellem udviklingspolitikken og andre politik områder og; 3) fokus på Afrika. Som opfølgning herpå forventes Kommissionen i april 2005 at fremlægge tre meddelelser, nemlig en overordnet meddelelse, der giver en samlet fremstilling af EU's bidrag til 2005 Topmødet herunder prioriteringen vedrørende Afrika; en meddelelse om finansiering og bistandseffektivitet og; en meddelelse om sammenhæng.

Finansiering af udvikling

FN's målsætning er at alle OECD lande skal yde 0,7 pct. af deres brutto national indkomst i officiel udviklingsbistand. På mødet i Rådet i Barcelona i marts 2002, forud for Monterrey-konferencen om udviklingsfinansiering samme år, forpligtede EU sig til en kollektiv

bistandsprocent på 0,39 pct. af brutto national indkomsten (BNI) i 2006 (ingen lande under 0,33 pct. og samlet 0,39 pct.). Udviklingen af bistandsprocenten er gået over forventning, og samlet forventes EU at ville nå 0,42 pct. i 2006. Der blev på Rådsmødet i november 2004 opnået enighed om at igangsætte en proces, der kan føre til en beslutning i foråret 2005 om nye EU bistandsforpligtelser. Kommissionen forventes i april at fremlægge et forslag til et nyt EU bistandsprocent mål. Udgangspunktet vil være, at EU når FN målet på 0,7 pct. i 2015. Som et skridt på vejen dertil forventes Kommissionen at foreslå etablering af to internt forbundne mål for 2010: Et individuelt minimums mål for medlemslandene samt et kollektivt minimums mål for EU. Der har været enighed i EU om at der må tages hensyn til de 10 nye medlemslandes særlige situation, da de som nye donorer er på et meget lavt udgangsniveau. Det er Kommissionens forventning, at EU ved at sætte et højere mål for bistandsprocenten før 2005 Topmødet kan inspirere andre store donorer, som f.eks. USA og Japan, til at gøre det samme.

Sammenhæng mellem udviklingspolitikken og andre politikområder

Kommissionen forventes i april at fremlægge en rapport om medlemslandenes og Kommissionens gennemførelse af Barcelona- og Monterrey-forpligtelserne om bl.a. at tage konkrete initiativer inden for koordination af politikker og harmonisering af procedurer. Kommissionen forventes at ville foreslå en styrket indsats for sikring af sammenhæng inden for følgende områder: Handel, miljø, landbrug, fiskeri, videnskab og teknologi, informationssamfund, sociale politikker, migration og skrøbelige stater, herunder spørgsmålet om sikkerhed og udvikling.

Fokus på Afrika

EU's initiativ forventes at komme til at spille sammen med G8's Afrika-prioritering og Premierminister Blairs Afrika-kommission. Indholdet af initiativet er endnu ikke fastlagt, men der kan eventuelt blive tale om, at der tages initiativ til at mobilisere flere midler til Afrika, bl.a. til infrastruktur med vægt på transport, informationsteknologi, vand og energi. Der vil eventuelt også blive tale om initiativer til at øge støtten til kapacitetsopbygning af den Afrikanske Union og til genopfyldning af den Afrikanske Fredsfacilitet.

EU's udviklingsministre forventes på Rådsmødet den 23.-24. maj at drøfte og træffe beslutning om substansindholdet af EU's fælles fremadrettede bidrag til udviklingsdagsordenen af 2005 Topmødet. Det kan i fortsættelse heraf forventes, at forslaget om et højere EU mål for bistandsprocenten kan være på dagsordenen for Det Europæiske Råd den 16.-17. juni.

Revision af Fælleserklæringen om Fællesskabets udviklingspolitik

I november 2000 blev der vedtaget en fælles generel politisk erklæring fra Rådet og Kommissionen med rammer for Fællesskabets udviklingspolitik. I Fælleserklæringen lægges der vægt på en styrket fattigdomsorientering af bistanden og på fremme af tværgående hensyn som menneskerettigheder og demokratisering, kønsaspektet og miljøhensyn. Der lægges endvidere øget vægt på lokalt ejerskab, koordination og arbejdsdeling mellem donorerne.

Kommissionen har foreslået, at 2000 Fælleserklæringen revideres i 2005. Udviklingskommissær Louis Michel har endvidere foreslået, at den reviderede Fælleserklæring skal være en EU-udviklingspolitik frem for som hidtil en udviklingspolitik alene for Fællesskabets udviklingsbistand.

Der er skepsis blandt mange medlemslande overfor en Fælleserklæring, der udvider udviklingspolitikken fra Fællesskabsniveau til EU-niveau. Kommissionen har peget på ”Den Europæiske Sikkerhedsstrategi” fra 2003 som et eksempel på hvordan en europæisk udviklingsstrategi kan skrues sammen, nemlig som bredt formulerede fælles politiske prioriteringer, der ikke er retligt bindende for medlemsstaterne. Opgaven er at formulere en udviklingsstrategi, der ikke stækker medlemslandenes kompetencer vedrørende deres egen udviklingspolitik og bistand, men som samtidig vil kunne bidrage til mere bredt accepterede og præcist formulerede udviklingspolitiske prioriteter, der kan bidrage til at løfte kvaliteten af EU’s samlede bistand.

Udover de bredt formulerede udviklingsstrategiske prioriteter for EU, forventes den nye Fælleserklæring også at skulle indeholde præcise retningslinier for Fællesskabets bistand.

Kommissionens forslag til nye bistandsinstrumenter

Kommissionen har i forbindelse med forberedelsen af EU’s Finansielle Perspektiver for 2007-2013, foreslået at forenkle administrationen af Fællesskabets bistand til tredjelande. Kommissionen foreslår, at de nuværende mange geografiske og tematiske bistandsinstrumenter samles i seks instrumenter fra 2007. De seks foreslåede instrumenter er: 1) før-tiltrædelsesbistand; 2) naboskabsbistand; 3) udviklingsbistand og økonomisk samarbejde; 4) stabilitetsbistand; 5) humanitær bistand, og; 6) makrofinansiel bistand. Kommissionens forslag til nye instrumenter vil i 2005 blive drøftet i Rådet og i Europa Parlamentet.

Revision af Cotonou aftalen

Cotonou-aftalen mellem AVS-landene (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavsområdet) og EU blev underskrevet den 23. juni 2000 og trådte i kraft den 1. april 2003. Aftalen fastlægger rammerne for Fællesskabets bistandssamarbejde og handelsmæssige relationer med AVS-landene. Cotonou-aftalen er indgået for 20 år med mulighed for revision af aftalen hvert femte år. De første revisionsforhandlinger blev indledt i maj måned 2004 og fortsatte indtil februar måned 2005. Nye tiltag i den reviderede aftale omfatter bestemmelser i aftalen om indsatsen mod terrorisme og masseødelæggelsesvåben samt anerkendelse af Den Internationale Straffedomstol. Forhandlingerne om den reviderede aftale er afsluttet, men aftalen forventes først at blive undertegnet af parterne i juni måned 2005. Herefter skal aftalen ratificeres i alle de involverede lande.

Bistandssamarbejdet under Cotonou-aftalen finansieres af midler fra Den Europæiske Udviklingsfond. Udviklingsfonden ligger udenfor det almindelige EU budget. Kommissionen har foreslået, at Udviklingsfonden fra 2007 lægges ind under det almindelige budget, således at der bliver mere ensartethed i gennemførelsen af udviklingsprogrammer i og udenfor AVS lande. Der er endnu ikke taget beslutning om Kommissionens forslag.